

Till företag enligt intern sändlista

Marknadskontroll av förtillverkade betongprodukter

Boverket kommer under våren 2017 att påbörja marknadskontroll av förtillverkade betongprodukter som omfattas av någon av de harmoniserade standarder som anges i bilaga 1 till detta brev.

Boverket är ansvarig myndighet för marknadskontroll av byggprodukter i Sverige. Kontroll kommer att ske hos tillverkare och avser dokumentationskontroll.

Marknadskontrollen ger också Boverket tillfälle att ge information och vägledning om prestandadeklarationer, CE-märkning och byggproduktförordningen.¹

Kanske besöker vi ert företag

Denna information har sänts till ett stort antal företag i branschen.

Boverket kommer under året att kontakta och besöka ett antal berörda företag och kanske kommer vi till er. Det är viktigt att vi från Boverket då får möjlighet att träffa den person hos er som är ansvarig för prestandadeklarationer, CE-märkning och för tillverkningskontrollen.

I detta brev hittar ni information om gällande bestämmelser och om hur marknadskontrollen kommer att gå till.

Om ni känner till företag som skulle ha nytta av informationen, men som inte har fått brevet, får ni gärna skicka det vidare till dem. Det går också bra att upplysa Boverket om sådana företag och man får naturligtvis vara anonym. För att Boverket ska kunna ta med dem i detta projekt behöver vi upplysningar senast xxxx till e-postadressen på brevets sista sida.

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 305/2011 om fastställande av harmoniserade villkor för saluföring av byggprodukter och om upphävande av rådets direktiv 89/106/EEG

Företagsbesök

Boverket kommer att besöka ett urval företag och i samband med det genomföra dokumentationskontroll.

Vid kontroll hos tillverkare vill Boverket ta del av följande dokumentation:

- prestandadeklaration (på svenska) och CE-märkningen
- dokumentation som visar hur tillverkaren bestämt produkttypen
- dokumentation som styrker tillverkarens styrning av tillverkningskontroll
- intyg från ett anmält certifieringsorgan om överensstämmelse för tillverkningskontrollen i fabrik

Vad händer efter besöket?

Boverket kommer att vid behov begära rättelse och i annat fall ge återkoppling om genomförd marknadskontroll. Boverkets kommunikation med enskilda företag skyddas av sekretess i de delar den berör uppgifter om enskildas affärs- eller driftförhållanden. Sker inte rättelse ska Boverket besluta om föreläggande om rättelse. Ett sådant föreläggande kan förenas med vite. Beroende på brister- nas karaktär kan det även bli aktuellt med försäljningsförbud (tillbakadragande) av produkten. Boverkets beslut i marknadskontrollärenden är alltid offentliga.

Överträdelse av bestämmelserna om CE-märkning kan leda till böter vid oaktsamhet eller uppsåt.

Byggsanktionsavgift kan utkrävas för produkter som saknar prestandadeklaration när sådan krävs enligt byggproduktförordningen.

När samtliga företag som omfattats av kontrollen har gjort eventuella rättelser kommer Boverket att sammanfatta projektet i en rapport som publiceras på marknadskontrollsidorna på myndighetens webbplats.

Om gällande regelverk

Sedan 1 juli 2013 ska byggprodukter som omfattas av en harmoniserad standard vars samexistensperiod löpt ut vara försedda med en prestandadeklaration och CE-märkning som överensstämmer med kraven i byggproduktförordningen. Det behövs för att produkterna ska få säljas inom EU samt inom övriga länder som är anslutna till den inre marknaden.

I korthet innebär byggproduktförordningen ett gemensamt europeiskt sätt att bedöma och beskriva byggprodukters egenskaper. Metoder och kriterier för bedömning av väsentliga egenskaper finns i harmoniserade standarder.

Tillverkarens och det anmälda organets uppgifter

En tillverkare är varje fysisk eller juridisk person som tillverkar, eller låter tillverka, en byggprodukt och saluför denna produkt under eget namn eller varumärke.

Det är tillverkarens uppgift att upprätta all nödvändig dokumentation. För förtillverkade betongprodukter som har en bärande funktion gäller system 2+ för bedömning och fortlöpande kontroll av prestanda. Det innebär bland annat att:

Tillverkaren ska utföra

- en bedömning av byggproduktens prestanda (utifrån provning, inkl. stickprov, beräkning, tabellerade värden eller beskrivande dokumentation av produkten)
- tillverkningskontroll i fabrik
- provning av stickprov som tagits av tillverkaren i tillverkningsanläggningen enligt fastställd provningsplan

Tillverkaren ska vända sig till ett anmält organ för att få sin tillverkningskontroll certifierad. Med certifiering menas att ett anmält organ utfärdar ett intyg om överensstämmelse för tillverkarens tillverkningskontroll. För att kunna utfärda ett sådant intyg gör det anmälda organet en första besiktning av tillverkningsanläggningen och tillverkningskontrollen i fabrik, samt övervakar, bedömer och utvärderar fortlöpande tillverkarens tillverkningskontroll.

Det intyg som tillverkaren fått för sin tillverkningskontroll avser deras tillverkningsanläggning. Har tillverkaren flera tillverkningsanläggningar ska det anges i intyget.

Prestandadeklaration och CE-märkning

Tillverkaren ska upprätta en prestandadeklaration och CE-märka produkten innan den tillhandahålls för första gången på marknaden i samband med kommersiell verksamhet, antingen mot betalning eller kostnadsfritt.

Prestandadeklarationen ska vara upprättad i enlighet med mallen och instruktionerna i byggproduktförordningens bilaga III. Länk finns på Boverkets webbplats. För produkter som säljs i Sverige ska prestandadeklarationen vara på svenska.

Beroende på vem som upprättat vad i en komponentspecifikation anger de harmoniserade standarderna tre eller fyra metoder: 1, 2 och 3 (metod 3 är ofta indelad i 3a och 3b). Vilken metod som är tillämplig ska framgå av intyget om överensstämmelse för tillverkarens tillverkningskontroll och har betydelse för prestandadeklarationens och CE-märkningens innehåll.

I de fall prestandan anges genom en hänvisning till tillverkningsdokumentation och/eller konstruktionsberäkningar, ska de relevanta dokumenten som huvudregel bifogas prestandadeklarationen.

Genom att upprätta prestandadeklarationen ska tillverkaren ta ansvar för att byggprodukten överensstämmer med angiven prestanda.

<p>Vid frågor: Om ni har frågor om marknadskontrollen, eller vill tipsa oss om företag som också borde få denna information går det att kontakta Boverket via e-postadressen</p> <p>marknadskontroll@boverket.se, ange dnr 408/2017</p>	<p>Mer information om prestandadeklaration, CE-märkning och marknadskontroll:</p> <p>http://www.boverket.se/ce http://www.boverket.se/mk</p>
---	---

Bilaga 1

Följande förtillverkade betongprodukter kan bli föremål för Boverkets marknads kontroll:

SS-EN 1168:2005+A3:2011 Förtillverkade betongprodukter – Håldäcksplattor

SS-EN 12794:2005+A1:2007/AC:2008 - EN 12794:2005+A1:2007/AC:2008

Förtillverkade betongprodukter – Betongpålar

SS-EN 12843:2004 Förtillverkade betongprodukter - Master och stolpar

SS-EN 13224:2011 Förtillverkade betongprodukter - Bjälklags- och takelement med T- eller TT-tvårsnitt

SS-EN 13225:2013 Förtillverkade betongprodukter – Balkar och pelare

SS-EN 13747:2005+A2:2010 Förtillverkade betongprodukter – Plattbärlagselement

SS-EN 14843:2007 Förtillverkade betongprodukter – Trappor

SS-EN 14844:2006+A2:2011 Förtillverkade betongprodukter – Kulvertelement

SS-EN 14991:2007 Förtillverkade betongprodukter - Grundläggningselement

SS-EN 14992:2007+A1:2012 Förtillverkade betongprodukter – Väggelement

SS-EN 15050:2007+A1:2012 Förtillverkade betongprodukter – Broelement

SS-EN 15258:2008 Förtillverkade betongprodukter – Stödmurselement

Följande förtillverkade betongprodukter kommer inte att prioriteras inom Boverkets marknads kontroll men omfattas av kravet på prestandadeklaration och CE-märkning:

SS-EN 12839:2012 Förtillverkade betongprodukter - Staket och stängsel

SS-EN 13693:2004+A1:2009 Förtillverkade betongprodukter – Speciellt utformade takelement

SS-EN 13978-1:2005 Förtillverkade betongprodukter - Garage - Del 1: Krav för armerade garage i helgjutet utförande eller som enkelement i rumsstora delar

SS-EN 15037 del 1 till 5, Förtillverkade betongprodukter - Bjälklagssystem, balk och block

SS-EN 15435:2008 Förtillverkade betongprodukter - Hålblock av normal betong och lättballastbetong för betongfyllnad - Produkttegenskaper och prestanda

SS-EN 15498:2008 Förtillverkade betongprodukter - Hålblock av träflisbetong för betongfyllnad - Produkttegenskaper och prestanda